پرونده

صلیب سرخ: یمن از گرسنگی در حال مرگ است

کمیته بین‌المللی صلیب سرخ با تأکید بر اینکه «یمن از گرسنگی در حال مرگ است»، درباره وضعیت ناگوار انسانی یمنی‌ها که بیش از هزار روز شاهد حملات ائتلاف عربستان سعودی بوده‌اند، هشدار داده است.

با تشدید حملات ظالمانه عربستان و ائتلاف تحت امرش علیه ملت بی‌گناه یمن، واکنش‌های حقوق بشری از جنایات سعودی‌ها، افزایش یافته است. درحالی که وضعیت ناگوار انسانی در یمن به دلیل تداوم حملات و محاصره یمنی‌ها از سوی ائتلاف به رهبری عربستان سعودی ادامه دارد، یک نهاد بین‌المللی امدادرسانی درباره وضعیت گرسنگی شدید مردم این کشور به شدت هشدار داده است. روز سه‌شنبه، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ تأکید کرده: «یمن از گرسنگی در حال مرگ است». در توئیتر این نهاد امدادی بین‌المللی آمده است:«یمن از گرسنگی در حال مرگ است. از هر ۱۰ نفر یمنی شش نفر به سختی چیزی برای خوردن دارند». در حالی که حملات همه‌جانبه و محاصره یمن ادامه دارد، سازمان‌های امدادی بین‌المللی و نهادهای وابسته به سازمان ملل بارها درباره هدف قرار گرفتن غیرنظامیان و وضعیت ناگوار انسانی در یمن ناشی از قحطی، گرسنگی و شیوع بیماری‌هایی از قبیل وبا هشدار داده‌اند. صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل (یونیسف) اخیراً در گزارش خود آورده است که جنگ یمن جنگ علیه کودکان است. رهبر انصارالله یمن چند روز قبل در سخنرانی به مناسبت هزارمین روز حملات ائتلاف به رهبری عرستان سعودی، بر عمدی بودن حملات این ائتلاف متجاوز به غیرنظامیان و زیرساخت‌های یمن تأکید کرد و از حمایت‌های امریکا و رژیم صهیونیستی از حملات به یمن سخن گفت. سیدعبدالملک الحوثی اعلام کرد که جنایت‌های ائتلاف به رهبری عربستان سعودی با هدف شکستن اراده ملت یمن و نابودی همه تأسیسات حیاتی و مهم صورت می‌گیرد. سازمان حقوق بشری در سه سال گذشته بارها از جنایات سعودی‌ها در یمن انتقاد کرده و از جامعه جهانی خواسته است عربستان سعودی را تحت فشار بگذارد. این درحالی است که شورای امنیت سازمان ملل تاکنون هیچ اقدامی برای توقف جنگ علیه یمنی‌ها نکرده است ولی پس از شلیک موشک بالستیک یمن به سمت ریاض، این شورا با اجماع این حمله موشکی را محکوم کرد. بر اساس گزارش‌های سازمان ملل بیش از ۱۵ هزار نفر در یمن بر اثر جنگ عربستان کشته و بیش از یک میلیون نفر بر اثر کمبود مواد غذایی و دارویی به بیماری وبا مبتلا شده‌اند. هرچند جامعه جهانی از عربستان خواسته برای کمک‌رسانی به مردم یمن بنادر این کشور را باز کند اما سعودی‌ها تاکنون نسبت به برداشتن محاصره بنادر اقدامی نکرده‌اند و در مقابل حملات خود را علیه یمنی‌ها شدت بخشیده‌اند.

رویکرد

روسیه پایگاه نظامی خود را در سوریه دائمی کرد

ولادیمیر پوتین با گذشت یک سال و نیم از ورود روسیه به جنگ سوریه، حالا با در دست داشتن پرچم پیروزی، حضور نظامی کشورش در دو بندر مدیترانه‌ای سوریه را دائمی کرد و وعده داد به نبرد علیه تروریسم در آن کشور ادامه دهد.

به گزارش «جوان»، سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه از حضور دائم نیروهای روسیه در دو پایگاه هوایی سوریه خبر داد. وی روز سه‌شنبه به خبرنگاران گفت: مسکو عملیات حضور دائم در دو پایگاه هوایی سوریه را آغاز کرده است. بر اساس توافق مسکو و دمشق، نیروهای روسی برای ۴۹سال در سوریه مستقر خواهند بود که این توافق قابل تمدید است. مسکو در حالی به حضور بلندمدت نظامی در سوریه مطمئن است که اساساً یکی از اهداف جنگ سوریه خارج کردن آخرین پایگاه نظامی روسیه در خارج از مرزهای این کشور بود. یکی از دلایل ورود مستقیم مسکو در مهرماه ۱۳۹۴ به جنگ نیز همین مسئله بود. با هماهنگی و همکاری گسترده ایران و روسیه برای کمک به نیروهای سوریه موازنه قوا کاملاً به نفع دمشق تغییر یافته است و نیروهای متحد توانستند اکثر مناطق سوریه را از کنترل گروه‌های تروریستی تحت حمایت غرب خارج سازند. ناظران معتقدند جنگ سوریه تقریباً پایان یافته و پیروزی دولت سوریه و متحدانش قطعی است. هرچند بعضی مناطق در کنترل گروه‌های تروریستی است و انتظار می‌رود انهدام کامل تروریسم در سوریه زمان خیلی زیادی ببرد. ولادیمیر پوتین، روز دوشنبه اعلام کرد که روسیه نبرد علیه تروریسم را از جمله در سوریه در صورت لزوم ادامه می‌دهد. پوتین گفت: «اکنون نیازی به استفاده از نیروهای زیادی از روسیه در سوریه چون گذشته نیست، با این حال ما در آنجا نبرد با تروریسم را ادامه خواهیم داد زیرا روسیه هنوز دو پایگاه نظامی در این کشور دارد.» همزمان که روسیه تلاش دارد پایه‌های حضور خود در سوریه را تقویت کند، مواضع تندی نسبت به ادامه حضور نیروهای امریکایی اتخاذ کرده است. برای چندمین بار طی چند هفته گذشته، وزارت امور خارجه روسیه تأکید کرد توجیهات مطرح شده برای حضور نیروهای امریکایی در سوریه قابل قبول نیست و سؤالات زیادی را مطرح می‌کند.

■ سنگ‌اندازی مخالفان در مسیر سوریه

حدود ۴۰ گروه معارض سوری در بیانیه‌ای مشترک ضمن متهم کردن روسیه به جنایات جنگی در سوریه و با بیان اینکه مسکو با برگزاری کنگره سوچی قصد دارد فرآیند مذاکرات «ژنو» را دور بزند، حضور در این نشست را رد کردند. به نوشته خبرگزاری رویترز، معارضان سوری ضمن ادعای اینکه روسیه فشار کافی به دولت سوریه برای حصول راهکار سیاسی وارد نکرده، می‌گویند مسکو کمکی به بهبود وضعیت میدانی در این کشور نکرده است. این مواضع تند مخالفان در حالی صورت می‌گیرد که مسکو تلاش زیادی به کار گرفته مذاکرات سوچی را به یک سرانجام برساند تا بتواند دستاوردهای نظامی را ترجمه سیاسی کند. مهم‌ترین شاخص سوچی این است که کشورهای برگزارکننده آن ایران، ترکیه و روسیه هستند و امریکا نقشی در آن ندارد. با وجود این کرملین تلاش می‌کند با گسترش مشارکت سازمان ملل وزنه بین‌المللی مذاکرات سوچی را افزایش دهد. میخائیل بوگدانوف، معاون وزیر امور خارجه روسیه گفت که مذاکرات کنگره مردمی سوریه در سوچی باید تحت پرچم سازمان ملل برگزار شود.

خبر

توافق سه‌جانبه حضور طالبان در صلح

وزیران خارجه چین، پاکستان و افغانستان روز سه‌شنبه در پکن تأکید کردند که طالبان باید در اسرع وقت برای حل و فصل اختلافات موجود به گفت‌وگوها ملحق شود.

نخستین گفت‌وگوی وزرای خارجه چین، افغانستان و پاکستان در شهر پکن برگزار شد. در این نشست، وانگ‌یی، وزیر امور خارجه چین، خواجه آصف، وزیر امور خارجه پاکستان و صلاح‌الدین ربانی، وزیر امور خارجه افغانستان راه‌های رسیدن به صلح در افغانستان را مورد بررسی قرار دادند. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، طرفین برای بهبود وضع امنیتی و بازگشت ثبات در افغانستان از طریق روش‌های مسالمت‌آمیز و سیاسی مذاکره کرده‌اند. توافق برای مقابله با فعالیت‌های تروریستی و اینکه افغانستان و پاکستان نباید خاک خود را در اختیار نیروهای مخالف برای عملیات علیه دیگر کشورهای همسایه قرار دهند، از دیگر مضامین گفت‌وگوها بوده است. هر سه کشور موافقت کردند به طور همه‌جانبه و جامع از فعالیت‌های تروریستی در خاک خود جلوگیری به عمل آورند. سه کشور همچنین از طالبان خواستند هر چه سریعتر به روند گفت‌وگوهای صلح بپیوندد.

دیدار جیمی مورالس رئیس‌جمهور گواتمالا با بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی

تقلای نتانیاهو برای انتقال سفارت ۱۰ کشور به قدس

گزارش یک

درپی مخالفت مجمع عمومی سازمان ملل با تصمیم رئیس‌جمهور امریکا در مورد قدس، یک مقام صهیونیست از تلاش تل‌آویو برای متقاعد کردن برخی کشورهای عمدتاً اروپایی برای انتقال سفارت‌شان به قدس خبر داد.

پس از آنکه مجمع عمومی سازمان ملل علیه تصمیم رئیس‌جمهور امریکا درباره قدس رأی داد، مقامات اسرائیلی با برخی کشورهای هم‌پیمان خود برای انتقال سفارت‌شان از تل‌آویو به قدس رایزنی می‌کنند. تزیپی هوتوولی، معاون وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی روز سه‌شنبه اعلام کرد که تل‌آیو دست‌کم با ۱۰ کشور در حال رایزنی و گفت‌وگو است تا آنها را برای منتقل کردن سفارت‌شان به قدس متقاعد کند. وی به رادیو سراسری رژیم صهیونیستی اعلام کرد:«ما دست‌کم با ۱۰ کشور در حال رایزنی و گفت‌وگو هستیم که برخی از این کشورها اروپایی هستند. تلاش ما این است که آنها سفارت خود را از تل‌آویو به قدس منتقل کنند.» وی بدون اشاره به نام این کشورها مدعی شد که تصمیم دونالد ترامپ در به رسمیت شناختن قدس به‌عنوان پایتخت رژیم صهیونیستی جریانی ایجاد خواهد کرد که تاکنون فقط مقدمات آن را دیده‌ایم. رادیو سراسری رژیم صهیونیستی در این باره به نقل از منابع دیپلماتیک صهیونیستی اعلام کرد که پس از امریکا و گواتمالا، کشورهای هندوراس، فیلیپین، رومانی و سودان جنوبی از جمله کشورهایی هستند که ممکن است تصمیم بگیرند پایتخت‌شان را به قدس منتقل کنند. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم‌صهیونیستی روز یک‌شنبه در مصاحبه با شبکه خبری سی‌ان‌ان گفته بود:«در حال حاضر مشغول رایزنی با چندین کشور هستیم که به طور جدی در نظر دارند همانند امریکا، قدس را به عنوان پایتخت اسرائیل به رسمیت بشناسند و سفارت‌های خود را از تل‌آویو به قدس منتقل کنند.»نتانیاهو گفت:«اسرائیل تصمیم سازمان ملل را رد و رضایت خود را نسبت به تعداد زیاد کشورهایی که به نفع این قطعنامه رأی ندادند، ابراز می‌کند» مجمع عمومی سازمان ملل پنج‌شنبه گذشته به اتفاق آرا قطعنامه غیرالزام‌آوری را تصویب کرد و در آن ضمن محکوم کردن این تصمیم ترامپ از تمامی کشورها خواست تا هیئت‌های دیپلماتیک خود را به قدس منتقل نکنند. هرچند مردم سراسر جهان مخالفت خود را با تصمیم ترامپ اعلام کرده‌اند اما ۳۵ کشور در مجمع عمومی سازمان ملل به قطعنامه ضد اسرائیلی رأی ممتنع و ۹ کشور هم رأی منفی دادند و مقامات صهیونیستی برای تغییر نظر این کشورها تلاش می‌کنند. همزمان با تلاش اسرائیلی‌ها برای رایزنی با کشورهای اروپایی، دولت نروژ در مخالفت با جنبش تحریم رژیم صهیونیستی، حمایت‌های مالی از گروه‌های فلسطینی را کاهش می‌دهد. روز دوشنبه نیز وزارت خارجه دانمارک گفته بود حمایت‌های مالی خود از تعداد زیادی از گروه‌های فلسطینی را به بهانه اقدامات ضد رژیم صهیونیستی قطع خواهد کرد.

■ الحاق کرانه باختری و قدس

درحالی که مخالفت‌های جهانی علیه اشغالگری رژیم صهیونیستی ادامه دارد، مقامات صهیونیستی سعی دارند کرانه باختری و قدس را به اسرائیل ضمیمه کنند. به گزارش شبکه الجزیره، حزب لیکود به رهبری بنیامین نتانیاهو از اعضای این حزب خواسته است در نشستی برای رأی‌گیری در خصوص الحاق کرانه باختری و قدس به اسرائیل شرکت کنند. این در حالی است که یک مسئول برجسته فلسطینی تأکید کرد پروژه‌های توسعه‌ای اسرائیل امکان تحقق راه‌حل دو کشور را از بین می‌برد و سیاست تبعیض نژادی را اشاعه می‌دهد. در همین راستا، گلعاد اردان، وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی و یولی ادلشتین، رئیس پارلمان رژیم صهیونیستی (کنست) اعلام کردند که یک‌شنبه آینده این نشست برای رأی‌گیری برگزار خواهد شد. آنها این نشست را «سرنوشت‌ساز و مهم» توصیف کردند. صهیونیست‌ها به دنبال آن هستند که قوانین خود را بر کرانه باختری و قدس اشغالی تحمیل کنند و پروژه شهرک‌سازی را بدون هیچ قید و شرطی توسعه دهند. شبکه ۱۳ رژیم صهیونیستی اعلام کرد که ۱۹ امضا از اعضای حزب لیکود برای قرار دادن این پیشنهاد در دستور کار جمع آوری شده است. رژیم صهیونیستی روز دوشنبه اعلام کرد که ۳۰۰ هزار واحد مسکونی در کرانه باختری احداث خواهد کرد؛ اقدامی که با قطعنامه‌های سازمان ملل در تضاد است.

خبر

بحران کره بهانه امریکا برای بازدارندگی مقابل روسیه است

رئیس شورای امنیت ملی روسیه با هشدار درباره اینکه در صورت آغاز جنگ در شبه‌جزیره کره دهها هزار شهروند امریکایی ساکن کره‌جنوبی کشته خواهند شد، تأکید کرد امریکا از بحران کره برای کنترل روسیه استفاده می‌کند.

به گزارش فارس، «نیکلای پاتروشوف» گفت که واشنگتن از پیونگ‌یانگ به عنوان بهانه‌ای برای تجهیز نظامی منطقه آسیا اقیانوسیه با هدف بازدارندگی در قبال روسیه استفاده می‌کند. وی افزود: در خصوص جنگ در شبه‌جزیره کره، امریکا مجبور است برای شهروندان امریکایی که در کره‌جنوبی زندگی می‌کنند، احترام قائل شود. اگر جنگ در کره آغاز شود، دهها هزار نفر از شهروندان امریکایی کشته خواهند شد. تاریخ نشان می‌دهد، امریکا عادت ندارد برای دستیابی به این هدف، به زندگی شهروندان دیگر کشورها احترام بگذارد اما قطعاً این حقیقت را که ۲۵۰ هزار شهروند امریکایی در کره‌جنوبی زندگی می‌کنند را در نظر خواهد گرفت. رئیس شورای عالی امنیت ملی روسیه ادامه داد: امریکا به خوبی آگاه است که حمله احتمالی علیه کره‌شمالی تلفات سنگینی بر ۲۵۰ هزار شهروند امریکایی که در کره‌جنوبی زندگی می‌کنند، تحمیل خواهد کرد. پاتروشوف اضافه کرد: لفاظی‌های جنگ‌طلبانه امریکا علیه پیونگ‌یانگ صرفاً اوضاع را بدتر خواهد کرد. این چرخه شوم باید از طریق راه‌های دیپلماتیک سیاسی شکسته شود... در حال حاضر موشک‌های راهبردی کره‌شمالی، توپخانه و راکت‌اندازهای این کشور در ۵۰ کیلومتری سئول مستقر شده‌اند. از سوی دیگر دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین تصریح کرد که مسکو آمادگی دارد در صورت لزوم یا درخواست طرفین، میان امریکا و کره‌شمالی میانجیگری کند. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا اوایل ماه دسامبر در حین یک تماس تلفنی از مسکو درخواست کرده بود که به حل بحران اتمی کره‌شمالی کمک کند. در تابستان سال جاری میلادی درپی ادامه تحریکات امریکا و پاسخ کره‌شمالی به این تحریکات در قالب آزمایشات اتمی و موشکی کره‌شمالی، روسیه و چین پیشنهاد به اصطلاح «توقف دوگانه» را مطرح کردند به این مفهوم که کره‌شمالی آزمایشات اتمی خود را متوقف کند و از طرف دیگر کره‌جنوبی و امریکا نیز رزمایش‌های مشترک را متوقف کنند. شورای امنیت سازمان ملل روز جمعه در واکنش به آزمایش موشک بالستیک قاره‌پیمای کره‌شمالی تحریم‌های جدید و سخت‌تری را علیه این کشور اعمال کرد؛ تحریم‌هایی که کره‌شمالی آنها را به مثابه محاصره اقتصادی و اقدام جنگی اعلام کرده است؛تحریم‌هایی که دستیابی کره‌شمالی را به فرآورده‌های نفتی پالایش شده، نفت خام و درآمدهای این کشور از کارگرانش در خارج محدود می‌کند. در همین حال روزنامه جونگانگ به نقل از یک مقام ناشناس دولت کره‌جنوبی اعلام کرد احتمال می‌رود کره‌شمالی برای پرتاب یک ماهواره به فضا آماده شود.

ایران رأی مثبت به قطعنامه علیه کشتار مسلمانان میانمار را ثبت کرد

چرخش از غیبت ملاحظه‌کارانه

گزارش ۲

ایران یادداشتی رسمی به سازمان ملل ارسال کرد و به قطعنامه حقوق بشری علیه کشتار مسلمانان روهینگیا به دست دولت میانمار رأی مثبت داد. این موضوع را شب گذشته سخنگوی وزارت امور خارجه ایران بعد از غیبت بحث برانگیز در جلسه رأی به قطعنامه حقوق بشری میانمار اعلام کرد.

کمیته سوم مجمع عمومی سازمان ملل دوشنبه شب قطعنامه پیشنهادی سازمان کنفرانس اسلامی در محکومیت کشتار مسلمانان روهینگیا به دست دولت میانمار را به رأی گذاشت. این قطعنامه که عربستان آن را به نمایندگی از سازمان همکاری اسلامی در کمیته سوم مطرح کرد، از دولت میانمار می‌خواهد اجازه دسترسی به منطقه راخین برای کمک‌رسانی به مردم حاضر در منطقه را بدهد و همچنین فضایی ایجاد شود تا پناهندگان بتوانند با اطمینان کامل به خانه‌های خود بازگردند. قطعنامه مجمع عمومی، علاوه بر محکومیت کشتار مسلمانان میانمار، با درخواست برای توقف این کشتار، از دبیرکل سازمان ملل متحد می‌خواهد گزارشگری ویژه در امور میانمار معرفی کند. این قطعنامه با ۱۲۲ رأی مثبت تصویب شد ولی ۱۰ کشور از جمله روسیه، چین و سوریه و همچنین کره‌شمالی، بلاروس، کامبوج، لائوس، فیلیپین، زیمبابوه و خود میانمار به آن را منفی دادند و ۲۴ کشور دیگر هم به قطعنامه رأی ممتنع دادند. ایران در جلسه رأی‌گیری برای صدور این قطعنامه حقوق بشری علیه دولت میانمار شرکت نکرد، دولتی که طی چند سال گذشته مسلمانان را به شکل سیستماتیک قتل عام کرده است ولی بعد از انتقادهای داخلی از غیبت نمایندگی ایران در جریان رأی‌گیری در مورد این قطعنامه، وزارت امور خارجه با ارسال نامه‌ای به دبیرخانه سازمان، موضع قبلی خود را تعدیل کرد و خواستار این شد که رأی مثبت ایران به این قطعنامه محکومیت کشتار مسلمانان میانمار ثبت شود. نمایندگی ایران در سازمان ملل در توضیح اولیه خود گفته بود به این دلیل در جلسه رأی‌گیری شرکت نکرده که کمیته سوم مجمع عمومی دچار «سیاست‌زدگی» شده و «ضدایرانی» است. با این حال، بهرام قاسمی دیشب با تأکید بر «سیاست اصولی جمهوری اسلامی ایران در حمایت از حقوق همه مسلمانان جهان به ویژه مسلمانان تحت ستم میانمار» گفت:«رأی مثبت جمهوری اسلامی ایران به قطعنامه مربوط به نقض حقوق بشر در میانمار با ارسال یادداشت رسمی به دبیرخانه سازمان ملل ثبت گردید.»بهرام قاسمی با تکرار موضع قاطع جمهوری اسلامی ایران در حمایت از مسلمانان آواره میانمار و محکومیت جنایات وحشیانه نیروهای نظامی علیه آنان، خاطرنشان کرد: عدم شرکت کشورمان در رأی‌گیری مربوط به نقض حقوق بشر در میانمار با عنایت به برخی ابعاد فنی و کارشناسی بوده است اما با توجه به اهمیت ملاحظات سیاست خارجی جمهوری اسلامی و مبانی اصولی سیاست خارجی کشور، امروز با ارسال یادداشت رسمی به دبیرخانه سازمان ملل متحد، رأی مثبت جمهوری اسلامی ایران به این قطعنامه ثبت شد.

قاسمی در توضیح این ملاحظات فنی و کارشناسی گفت: جمهوری اسلامی ایران طی سه دهه اخیر مستمراً به روند سیاست‌زدگی و برخورد تبعیض‌آمیز مجمع عمومی ملل متحد اعتراض کرده و سیاست اصولی ایران مخالفت با طرح وضعیت‌های کشوری در کمیته سوم مجمع بوده است، لذا همواره به جز در قطعنامه‌های مربوط به فلسطین که طی دستور کار دیگری بحث می‌شود و ایران همواره به آنها رأی مثبت داده است، به قطعنامه‌های مربوط به وضعیت حقوق بشر در کشورها رأی منفی داده شده است. با این حال در قضیه میانمار با توجه به عمق جنایات، به‌رغم رویه کشور علیه قطعنامه رأی داده نشد و از شرکت در رأی‌گیری خودداری شد ولی همزمان طی بیانیه‌ای ضمن محکومیت اقدامات دولت میانمار و حمایت قاطع از مسلمانان روهینگیا تأکید شد که عدم مشارکت کشورمان در رأی‌گیری صرفاً منعکس‌کننده موضع ایران در قبال رویه مردود برخورد سیاسی با حقوق بشر است و ارتباطی با محتوای قطعنامه ندارد.

کمیته سوم مجمع عمومی سازمان ملل اغلب بحث‌های حقوق بشری را بررسی می‌کند و بر اساس برخی آمار تا کنون حدود ۳۰ قطعنامه حقوق بشری علیه ایران صادر کرده است. استدلال اولیه وزارت خارجه این بود که ایران با شرکت نکردن در جلسه رأی‌گیری در مورد میانمار به سیاست اصولی خود مبنی بر بی اعتباری کمیته سوم تأکید نموده است ولی منتقدان تأکید داشتند در حالی که ایران به خصوص طی ماه‌های اخیر به شدت کشتار مسلمانان روهینگیا را محکوم کرده، غیبت در جلسه رأی‌گیری برای صدور قطعنامه عدول از سیاست اصولی «حمایت از حقوق همه انسان‌ها خصوصاً مسلمانان و مستضعفان جهان» است که دربند(۱۶) اصل سوم قانون اساسی بر آن تأکید شده است. قرار گرفتن چین، روسیه و سوریه در فهرست مخالفان صدور قطعنامه حقوق بشری علیه کشتار مسلمان، این گمان را تقویت کرده بود که سیاست خارجی ایران درگیر شکلی از پراگماتیسم شده و با ملاحظه مناسبات سیاسی -امنیتی رو به توسعه خود با سه کشور، در جلسه رأی‌گیری شرکت نکرده است ولی تغییر موضع دستگاه دیپلماسی، فرضیه عدول ایران از سیاست اصولی «حمایت از حقوق همه انسان‌ها خصوصا مسلمانان و مستضعفان جهان» را به چالش کشید.

نگاه

سید رحیم نعمتی

اصلاحات سعودی زیر سایه خودکامگی

روزنامه واشنگتن‌پست در سرمقاله روز دوشنبه گذشته برنامه اصلاحاتی را بررسی کرده که محمد بن سلمان، ولیعهد و وزیر دفاع سعودی، به راه انداخته و البته در قبل آن سر و صدای زیادی را در این کشور به شدت سنتی ایجاد کرده است. این روزنامه قدیمی و مشهور امریکایی در ابتدای سرمقاله نگاهی انداخته به ابعاد این برنامه که از یک سو مبارزه با فساد مالی مقامات عالی‌رتبه آل‌سعود را در بر می‌گیرد و از سوی دیگر، شامل اقداماتی مثل باز شدن سالن‌های سینما در سال آینده، دادن اجازه رانندگی به زنان، ورود زنان به ورزشگاه‌ها و اجازه فتوا دادن به زنان می‌شود اما در ادامه نتیجه می‌گیرد که او در انجام این اصلاحات «صداقت ندارد و با روش بسیار زمخت، فقط در پی کسب قدرت است.» شاهد مثال واشنگتن‌پست برای این نتیجه‌گیری خریدهای نجومی محمد بن سلمان از قصر ۳۰۰ میلیون دلاری در فرانسه تا تملک قایق تفریحی ۵۵۰میلیون دلاری و تابلوی نقاشی ۴۵۰میلیون دلاری است.

همین سه رقم نشان می‌دهد که این ولیعهد جوان دست کمی از دیگر شاهزاده‌های جوان در خرج کردن دلارهای نفتی ندارد، در حالی که مدعی مبارزه با فساد است و از اویل ماه نوامبر بیش از ۱۵۰ شاهزاده، تاجر و دیگر افراد مطرح در دستگاه حاکمیت آل‌سعود را در هتل ریتز کارلتون حبس کرده است. وزارت دارایی آل‌سعود در ابتدای دستگیری‌ها اعلامیه‌ای را با این ادعا منتشر کرد که «دستگیری‌ها با هدف افزایش حاکمیت قانون و اعتمادسازی برای افزایش میزان سرمایه‌گذاری‌ها انجام شده» اما حالا با گذشت نزدیک به دو ماه معلوم شده که هدف از دستگیری‌ها چیزی بیش از باج‌خواهی نبوده است. تا حالا چند تن از بازداشتی‌ها در ازای پرداخت‌های میلیاردی حکم آزادی خود را از این هتل گرفته‌اند که به نقل از مجله الکترونیکی السبق عربستان، یک مقام سابق وزارت دارایی و تعدادی از تجار در میان آنها هستند. به این جهت است که واشنگتن‌پست آن دستگیری‌ها را تنها در حد و اندازه همین باج‌خواهی ارزیابی کرده و می‌نویسد: «هیچ وقت منتظر دیدن صحنه برگزاری دادگاه بازداشتی‌ها نباشید. ولیعهد به جای برگزاری دادگاه، در تلاش است که این اغنیا را به امضای رسید پرداخت دهها میلیارد دلار از اموال‌شان در ازای آزادی و خلاصی از تعقیب قانونی، مجبور کند» و در ادامه، راه و روش محمد بن سلمان را به دور از ظرافت لازم می‌داند که تنها از عهده «رژیمی خودکامه و مستبد برمی‌آید و نه دولتی مدرن و قانون‌مدار.»

این نحوه قضاوت از رسانه مطرح در امریکا قابل توجه است و نشان می‌دهد که نمایش‌های محمد بن سلمان برای نشان دادن چهره‌ای اصلاح‌طلب از خود در میان حکام محافظه‌کار عرب منطقه در امریکا خریداری ندارد و نگاه منتقد اعمال او را زیر نظر ندارد. از سوی دیگر، روزنامه نیویورک‌تایمز به یکی دیگر از پرونده‌های این شاهزاده جاه‌طلب سعودی پرداخته است که دست بر قضا در همان زمان دستگیری‌ها کلید خورد. این پرونده استعفای سعد حریری از پست نخست‌وزیری لبنان است که حالا بعد از این مدت، نیویورک‌تایمز گزارشی از آن منتشر کرده تا پس از مصاحبه با حدود ۱۰ نفر از کشورهای غربی و منطقه و نزدیکان خود حریری معلوم شود که چه بدرفتاری‌ها با حریری در زمان اقامتش در عربستان شده بود و او با شرایط وخیمی مجبور به اعلام آن استعفا شود. این گزارش تمام حرف و حدیث‌های آن موقع را تأیید می‌کند که حکایت فشار و اجبار آل‌سعود بر حریری داشتند و اینکه برخلاف تمام قوانین و قواعد بین‌المللی، حریری در عربستان بازداشت شده است. به هر صورت، بازخوانی نیویورک‌تایمز از این پرونده گویای همان نگاه و ارزیابی منفی از کارنامه محمد بن سلمان است که بر خلاف ظاهر اصلاح‌طلبانه آن، محتوایی جز باج‌خواهی و پشت پا زدن به قوانین و قواعد بین‌المللی ندارد. این ارزیابی از آن جهت اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که محمد بن سلمان با وجود تمام برنامه‌ریزی‌ها و رفتار خودکامانه اما نتوانسته به اهداف خود برسد، چنان که سعد حریری در پست نخست‌وزیر و با حفظ وزرای حزب‌الله در کابینه ماند و شاهزادگانی مثل ولید بن طلال حاضر به معامله با او و قبول باج‌خواهی‌اش نشده‌اند حتی به این قیمت که به دلیل فشارهای جسمی و روحی بیمار شده و تحت درمان قرار بگیرند.

اخبار کوتاه

■ منتقد پوتین از رقابت‌های انتخابات کنار گذاشته شد

الکسی ناوالنی، رهبر مخالفان دولت روسیه، رسماً از حضور در انتخابات سال آینده منع شد. او در واکنش خواهان تحریم انتخابات شد. به گزارش بی‌بی‌سی، کمیسیون مرکزی انتخابات گفته که ناوالنی چون به فساد محکوم شده صلاحیت حضور در انتخابات را ندارد. اما ناوالنی می‌گوید این تصمیم با انگیزه‌های سیاسی گرفته شده است. ناوالنی ۴۱ سال سن دارد و تنها کسی است که ناظران معتقدند بخت داشت تا در رقابت با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری کنونی، پیروز شود. الا پامفیلوا، رئیس کمیسیون مرکزی انتخابات گفته که مؤسسه زیر نظرش فقط بنا به قانون صلاحیت ناوالنی را رد کرده است. از ۱۳ نفری که عضو این کمیسیون هستند ۱۲ نفر پرونده او را برای نامزدی در انتخابات رد کرده‌اند. یک نفر هم به دلیل «تضاد منافع» از رأی دادن خودداری کرده است.

■ نگرانی مسکو از دستیابی تروریست‌ها به سلاح‌های امریکا

وزارت خارجه روسیه در خصوص احتمال دسترسی تروریست‌ها به تسلیحاتی که قرار است امریکا به اوکراین ارسال کند، ابراز نگرانی کرده است. بنا بر گزارش خبرگزاری «ریانووستی»، «گریگوری کاراسین» معاون وزیر خارجه روسیه گفته است، مسکو به شدت از اطلاعات منتشر شده درباره مجوز امریکا به شرکت‌های نظامی برای ارسال اسلحه‌های تک‌تیرانداز با کالیبر بالا به اوکراین ناامید شده است. معاون وزیر خارجه روسیه در ادامه تأکید کرد: «این رویکرد، مسیری به سمت جنگ است نه صلح». ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه پیش‌تر اعلام کرده بود که واشنگتن مجوزی به یکی از شرکت‌های تسلیحاتی خود داده تا اسلحه‌های تک‌تیرانداز بزرگ به کی‌یف ارسال کند.

■ تونس: امارات عذرخواهی کرد

وزیر امور خارجه تونس اعلام کرد همتای اماراتی وی در تماس تلفنی از ملت تونس عذرخواهی کرده است. به گزارش فارس، «خمیس الجهیناوی» وزیر خارجه تونس می‌گوید که تصمیم دولت تونس درباره تعلیق پروازهای امارات به تونس و بالعکس یک تصمیم حاکمیتی و فنی است زیرا شرکت اماراتی به وظایف خود در خصوص روابط خارجه دو کشور عمل نکرده است. الجهیناوی همچنین گفت که «عبدالله بن زاید» وزیر خارجه امارات در تماس تلفنی با وی از ملت تونس عذرخواهی کرده است اما ما خواستار عذرخواهی علنی هستیم. اخیراً تصمیم امارات برای ممنوعیت ورود زنان تونسی به هواپیماهای اماراتی باعث ایجاد جنجال زیاد و خشم مردم تونس شده است و در حالی که امارات مدعی است اطلاعاتی درباره احتمال ورود تروریست‌ها با گذرنامه زنان تونسی به امارات و انجام عملیات‌های تروریستی در اختیار دارد.

■ تعقیب شناور روس از سوی ناوچه انگلیسی در دریای شمال

بعد از نزدیک شدن یک شناور روس به آب‌های منطقه‌ای بریتانیا، یک ناوچه انگلیسی برای دور کردن آن از منطقه اعزام شد. به گزارش فارس، وزارت دفاع انگلیس اعلام کرد یک فروند ناوچه انگلیسی، با تعقیب یک کشتی جنگی روسی، آن را از آب‌های منطقه‌ای بریتانیا دور کرد. در این بیانیه با اشاره به افزایش فعالیت‌های نیروی دریایی روسیه در نزدیکی آب‌های منطقه‌ای انگلیس آمده است که ناوچه «سن آلبانز» در تاریخ ۲۳ دسامبر برای تعقیب کشتی جنگی روسی «آدمیرال گورشکوف» که به دریای شمالی انگلیس نزدیک شده بود، اعزام شد. روابط بین انگلیس و روسیه پس از ادعای وزیر خارجه بریتانیا درباره اینکه مسکو در انتخابات کشورهای دیگر دخالت می‌کند، به تیرگی گراییده است.